Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westervoort 2027

Besluit van de raad van de gemeente Westervoort tot vaststelling van de Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westervoort 2027

De raad van de gemeente Westervoort;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 oktober 2026;

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a en c, van de Participatiewet, artikel 35, aanhef en onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 35, aanhef en onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);

gezien het advies van de commissie Samenleving;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westervoort 2027

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. benadelingsperiode: periode waarin eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan als gevolg van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
   b. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westervoort;
   c. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
   d. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
   e. maatregel: besluit waarmee een uitkering geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd wegens het niet naleven van een wettelijke verplichting of het tonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
   f. tekortschietend besef van verantwoordelijkheid: tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet;
   g. uitkering: bijstand op grond van de Participatiewet of een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ.
2. Voor zover begrippen in deze verordening niet nader zijn omschreven, hebben zij dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.

Artikel 2. Toepassingsbereik

Deze verordening is van toepassing op de volgende gedragingen:

a. het niet nakomen door de belanghebbende van een verplichting voortvloeiend uit de Participatiewet, met uitzondering van de artikelen 17, eerste lid, en 36b, vierde lid, van die wet;
b. het tonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
c. het niet nakomen door de belanghebbende die voor de zelfstandige voorziening in het bestaan is aangewezen op arbeid in dienstbetrekking, van een verplichting als bedoeld in artikel 13,

tweede of vierde lid, van de IOAW of een op grond van hoofdstuk III van die wet aan de uitkering verbonden verplichting;

d. het niet nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 13, tweede of vierde lid, van de IOAZ of een op grond van hoofdstuk III van die wet aan de uitkering verbonden verplichting.

Hoofdstuk 2. Procedurele voorschriften

Artikel 3. Redelijke termijn bij oplegging maatregel

1. Het college legt de maatregel op binnen een redelijke termijn na het bekend worden van de met de maatregel verband houdende feiten en omstandigheden die door de belanghebbende zijn gemeld of die blijken uit signalen afkomstig uit voor het college toegankelijke administraties. De redelijke termijn is in ieder geval verstreken na zes maanden.
2. De maatregel wordt niet opgelegd als het recht op uitkering is beëindigd.

Artikel 4. Zienswijze

1. Voordat de maatregel wordt opgelegd, stelt het college de belanghebbende in de gelegenheid over het voornemen daartoe binnen een redelijke termijn mondeling of schriftelijk een zienswijze naar voren te brengen.
2. Het voornemen vermeldt in ieder geval de reden van de voorgenomen maatregel en de mogelijke gevolgen daarvan voor de uitkering.
3. Het college kan toepassing van het eerste en tweede lid achterwege laten als:
   a. de belanghebbende al eerder in de gelegenheid is gesteld een zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan; of
   b. de belanghebbende aangeeft hiervan geen gebruik te willen maken.

Artikel 5. Inhoud

De maatregel vermeldt in ieder geval de reden van de maatregel, de duur daarvan, het bedrag of het percentage waarmee de uitkering wordt verlaagd en de wijze waarop rekening is gehouden met de individuele omstandigheden van de belanghebbende.

Artikel 6. Individuele omstandigheden

Het college stemt de maatregel af op de omstandigheden van de belanghebbende, de mate van verwijtbaarheid, de ernst van de gedraging en de gevolgen die de maatregel voor de belanghebbende heeft. Het college kan de maatregel lager vaststellen of daarvan afzien indien toepassing van de maatregel in het individuele geval niet evenredig is.

Artikel 7. Tenuitvoerlegging

De maatregel wordt ten uitvoer gelegd met ingang van de kalendermaand die volgt op de maand waarin de maatregel aan de belanghebbende is bekendgemaakt of, als dat niet mogelijk is dan wel gelet op de omstandigheden van het geval naar het oordeel van het college niet wenselijk is:

a. over de periode waarin de aan de maatregel ten grondslag liggende gedraging plaatsvond;
b. vanaf de datum van toekenning van de uitkering; of
c. op een later moment, maar niet later dan zes maanden na bekendmaking van de maatregel en niet nadat het recht op uitkering is beëindigd.

Hoofdstuk 3. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Artikel 8. Definitie tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Onder tekortschietend besef van verantwoordelijkheid worden in ieder geval de volgende gedragingen verstaan waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan:

a. het in de periode voorafgaand aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
b. het nalaten om tijdig een aanvraag te doen voor een voorliggende voorziening;
c. het voor of tijdens de bijstandsverlening per maand meer dan anderhalf keer de voor de belanghebbende geldende bijstandsnorm besteden aan algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zonder dat sprake is van bijzondere omstandigheden die dat rechtvaardigen;
d. het voor of tijdens de bijstandsverlening onverantwoord interen op eigen vermogen door het wegschenken of anderszins besteden van vermogen dat, als het was gebruikt voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, ertoe had geleid dat de belanghebbende gedurende een langere tijd geen beroep had hoeven doen op bijstand;
e. het verwijtbaar verliezen van een recht op een voorliggende voorziening.

Artikel 9. Berekening hoogte en duur van de maatregel

1. Bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheid als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, wordt de maatregel vastgesteld op 100% van de uitkering gedurende ten hoogste één maand.
2. In de overige gevallen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid wordt de maatregel vastgesteld op 10% van de uitkering gedurende een periode die overeenkomt met de benadelingsperiode.
3. Als de belanghebbende binnen twaalf maanden na bekendmaking van een maatregel als bedoeld in dit artikel opnieuw een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toont, kan het college de duur van de maatregel verdubbelen.

Artikel 10. Schriftelijke waarschuwing

Het college kan afzien van het opleggen van een maatregel en volstaan met een schriftelijke waarschuwing, tenzij binnen twaalf maanden na een eerdere schriftelijke waarschuwing opnieuw sprake is van eenzelfde of vergelijkbare gedraging waarop deze verordening van toepassing is.

Hoofdstuk 4. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 11. Overgangsrecht en intrekking oude verordening

1. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2022 wordt ingetrokken met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening.
2. Op maatregelen die zijn opgelegd voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening blijft de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2022 van toepassing.
3. Op gedragingen die plaatsvonden voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening en op bezwaarschriften waarop voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening nog niet is beslist, blijft de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2022 van toepassing indien dat voor de belanghebbende gunstiger is.

Artikel 12. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing daarvan leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 13. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westervoort 2027.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 december 2026.

De raad van de gemeente Westervoort,

griffier,

voorzitter,

Toelichting Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westervoort 2027

Inleiding

Met deze verordening wordt invulling gegeven aan de verplichtingen om regels te stellen, zoals opgenomen in artikel 8, eerste lid, onder a en c, van de Participatiewet, artikel 35, onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 35, onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Op grond van deze artikelen is de raad gehouden om bij verordening regels te stellen over de bij oplegging van een maatregel te hanteren normen, voor zover die nog niet in de wet zijn neergelegd. Ook worden met deze verordening nadere regels gesteld over de maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Aanleiding

De reden om op dit moment met een geheel nieuwe verordening te komen ter vervanging van de bestaande Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2022 volgt uit ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving. De landelijke regels over maatregelen zijn ingrijpend gewijzigd als gevolg van de Participatiewet in balans en de Wet handhaving sociale zekerheid. Ook is het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten gewijzigd. Met het vaststellen van een nieuwe verordening wordt aangesloten bij deze gewijzigde wettelijke kaders.

De regels over maatregelen zijn vanaf de inwerkingtreding van deze wetgeving grotendeels landelijk geregeld. In de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten is vastgelegd voor welke gedragingen een maatregel kan worden opgelegd en welke hoogte en duur daarbij gelden. De gemeentelijke beleidsruimte beperkt zich daarom hoofdzakelijk tot procedurele voorschriften en de nadere invulling van het begrip tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Nu de hoogte, duur en grondslagen van maatregelen grotendeels wettelijk zijn vastgelegd, bevat deze verordening uitsluitend regels voor de onderwerpen waarvoor de gemeenteraad nog een verordenende bevoegdheid heeft. Om die reden is deze verordening compacter van opzet dan de voorgaande Afstemmingsverordening.

Deze verordening bevat procedurele voorschriften voor het opleggen van maatregelen en regels over het opleggen van een maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Daarbij wordt aangesloten bij de uitgangspunten van de Participatiewet in balans en de Wet handhaving sociale zekerheid, waarbij maatwerk, evenredigheid en individuele omstandigheden centraal staan.

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

Lid 1

Artikel 1 bevat de definities. Begrippen die op grond van de landelijke wetgeving doorwerken in deze verordening, zijn niet opnieuw gedefinieerd.

Benadelingsperiode

Dit begrip wordt gehanteerd voor de bepaling van de hoogte en duur van de maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9, tweede lid.

Maatregel
Een maatregel onder de Participatiewet is altijd tijdelijk van aard, terwijl op grond van de IOAW en IOAZ ook blijvende maatregelen opgelegd kunnen worden. Een maatregel is een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, Awb waartegen bezwaar en beroep openstaat.

Lid 2
In het tweede lid is bepaald dat begrippen die niet afzonderlijk in deze verordening zijn gedefinieerd dezelfde betekenis hebben als in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet. Hiermee wordt aangesloten bij de terminologie van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Awb en de Gemeentewet en wordt voorkomen dat begrippen onbedoeld een afwijkende betekenis krijgen.

Artikel 2. Toepassingsbereik
Artikel 2 bevat een opsomming van de maatregelwaardige gedragingen waar deze verordening op ziet. Daarbij wordt verwezen naar de bepalingen in de Participatiewet, IOAW en IOAZ waarin de verplichtingen van de uitkeringsgerechtigde zijn vastgelegd. Als een dergelijke verplichting niet wordt nagekomen, kan een maatregel aan de orde zijn. Uitzondering hierop zijn de inlichtingenplichten die op grond van de Participatiewet op de uitkeringsgerechtigde rusten (artikelen 17, eerste lid, of 36b, vierde lid, van de Participatiewet). Voor schending van de inlichtingenplicht kan geen maatregel worden opgelegd, maar wel een bestuurlijke boete op grond van artikel 18a, eerste lid, van de Participatiewet.

Hoofdstuk 2. Procedurele voorschriften
Dit hoofdstuk bevat procedurele voorschriften die gelden voor alle maatregelen op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ en het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten. Dit betreft dus ook de maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid, die wordt opgelegd op grond van artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet.

Artikel 3. Redelijke termijn bij oplegging maatregel
De redelijke termijn (artikel 3, eerste lid) beschermt de belanghebbende tegen traag optreden van de overheid. Welke termijn redelijk is, zal door het college per geval beoordeeld moeten worden. Het is van belang daarbij het herstelkarakter van de maatregel in ogenschouw te houden: naarmate het tijdsverloop sinds de constatering van de gedraging groter is, zal de maatregel in de regel minder effectief zijn voor het herstel van de situatie. Het tijdsverloop zal minder snel aanleiding zijn om af te zien van een maatregel als de gedraging veel impact heeft op het beroep op een uitkering, bijvoorbeeld bij het wegschenken van een groot vermogen.

Aangenomen wordt dat na een tijdsverloop van zes maanden de redelijke termijn in ieder geval is verstreken. Het wordt niet redelijk geacht om de belanghebbende daarna nog te confronteren met een maatregel. Ook het herstelkarakter van de maatregel verzet zich daartegen.

Artikel 3, tweede lid, betreft codificatie van vaste rechtspraak van de CRvB waaruit volgt dat een maatregel niet kan worden opgelegd als het recht op uitkering inmiddels is beëindigd (CRvB 21 augustus 2007, ECLI:NL:CRVB:2007:BB2800).

Artikel 4. Zienswijze
Met dit artikel wordt het college vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid verplicht tot het vragen van een zienswijze op de vastgestelde feiten of geïnventariseerde belangen (eerste lid). Uit artikel 4:8 Awb volgt reeds dat de belanghebbende in beginsel in de gelegenheid moet worden gesteld een zienswijze te geven voordat de maatregel wordt opgelegd. Het is in de eerste plaats aan het college om de relevante feiten en belangen in kaart te brengen, voordat een maatregel kan worden opgelegd. Het college informeert de belanghebbende vervolgens over de voorgenomen maatregel

(tweede lid). Met het vragen van een zienswijze wordt de belanghebbende in de gelegenheid gesteld te reageren op de verzamelde kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen. Het college kan daarbij gerichte vragen stellen aan de belanghebbende, bijvoorbeeld of de gedraging inderdaad heeft plaatsgevonden, wat de reden daarvoor was en of er bijzondere (individuele) omstandigheden zijn die volgens de belanghebbende in de besluitvorming moeten worden betrokken. Het college is vervolgens gehouden om de zienswijze van de belanghebbende daarop te betrekken bij de verdere voorbereiding van de maatregel. In sommige gevallen zal het vragen van een zienswijze op zichzelf al kunnen resulteren in naleving zonder dat een maatregel nodig is. In bepaalde gevallen kan van het vragen van een zienswijze worden afgezien (derde lid), namelijk als de belanghebbende eerder al zijn zienswijze naar voren kon brengen en er zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan (derde lid, onder a) of als de belanghebbende (expliciet) heeft aangegeven van dit recht geen gebruik te maken (derde lid, onder b). De zienswijzefase mag niet worden gebruikt om alvast bezwaar te maken tegen een voorgenomen besluit.

Artikel 5. Inhoud

Artikel 5 schrijft voor welke informatie de maatregel ten minste moet bevatten. Dit artikel dient als invulling of explicitering van het motiveringsvereiste dat volgt uit artikel 3:47, eerste lid, Awb.

De inhoud maakt in elk geval voor de belanghebbende inzichtelijk waarom aan hem een maatregel wordt opgelegd, wat de hoogte en duur van de maatregel is en op welke wijze rekening is gehouden met de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Zoals aangegeven in het algemeen deel van deze toelichting moet het college per geval beoordelen of een maatregel passend is. Daarbij worden in ieder geval de aard en ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de mate waarin de overtreding het gevolg is van handelen of nalaten van het college bij de besluitvorming betrokken.

Artikel 6. Individuele omstandigheden

Dit artikel benadrukt dat het college bij het opleggen van een maatregel steeds een individuele afweging maakt. Daarbij wordt rekening gehouden met de omstandigheden van de belanghebbende, de mate van verwijtbaarheid en de gevolgen van de maatregel. Hiermee wordt aangesloten bij de uitgangspunten van de Participatiewet in balans, waarin maatwerk en evenredigheid centraal staan.

Artikel 7. Tenuitvoerlegging

Uitgangspunt is dat de maatregel ten uitvoer wordt gelegd met ingang van de kalendermaand volgend op de maand waarin de maatregel aan de belanghebbende is bekendgemaakt. De belanghebbende krijgt vanaf die maand een lager bedrag uitgekeerd. Het is wenselijk dat de financiële stimulans tot beëindiging van de overtreding zo snel mogelijk plaatsvindt. Dat past bij het herstelkarakter van de maatregel. Artikel 7 ziet ook op de gevallen waarin het niet mogelijk of niet wenselijk is om de maatregel in de eerstvolgende maand toe te passen. Voor die gevallen zijn er drie alternatieve mogelijkheden voor tenuitvoerlegging van de maatregel.

Onderdeel a

Soms is het niet mogelijk om het volledige maatregelbedrag in mindering te brengen op nog uit te keren gelden, bijvoorbeeld omdat de belanghebbende nog maar een beperkte periode uitkering ontvangt. In dergelijke gevallen kan het college ervoor kiezen de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen over de periode waarin de aan de maatregel ten grondslag liggende gedraging plaatsvond. Dat betekent dat het maatregelbedrag wordt teruggevorderd.

Onderdeel b

Artikel 7, onderdeel b, geeft de mogelijkheid om de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen vanaf de datum van toekenning van de uitkering. Deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld worden gebruikt als de uitkering zelf met terugwerkende kracht wordt toegekend. De maatregel kan dan direct worden geëffectueerd over de eerste maanden waarover met terugwerkende kracht uitkering wordt verstrekt.

Onderdeel c

In sommige gevallen kunnen onevenredige gevolgen van de maatregel worden voorkomen door de maatregel niet direct, maar op een later moment ten uitvoer te leggen. Artikel 7, onderdeel c, biedt voor dergelijke gevallen de mogelijkheid om de tenuitvoerlegging van de maatregel aan te houden. Latere tenuitvoerlegging is mogelijk zolang de belanghebbende een uitkering ontvangt en tot maximaal zes maanden na bekendmaking van de maatregel. Daarbij is van belang dat op het moment van tenuitvoerlegging opnieuw wordt beoordeeld of de maatregel, gelet op de mogelijk gewijzigde omstandigheden van het geval, nog steeds passend is.

Hoofdstuk 3. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Artikel 8. Definitie

Dit artikel bevat een opsomming van gedragingen die in ieder geval wijzen op een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Het gaat om gedragingen waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op algemene of bijzondere bijstand wordt gedaan (gelet op artikel 5, onder a, van de Participatiewet wordt onder bijstand verstaan “algemene en bijzondere bijstand”).

Onderdeel a betreft het in de periode voorafgaand aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Onderdeel b ziet op het nalaten om tijdig een aanvraag te doen voor een voorliggende voorziening. Een voorliggende voorziening is een overheidsregeling of uitkering die voorliggend is aan andere voorzieningen vanuit de overheid. Voor de bijstand zijn bijvoorbeeld de WAO, WW, WIA en Wajong-regelingen voorliggend. Onderdelen c en d zien beide op het interen, maar verschillen in de wijze waarop dat interen wordt vastgesteld. Bij onderdeel c is slechts relevant hoeveel is besteed, namelijk meer dan anderhalf keer de bijstandsnorm. Het doel van de bestedingen is geen onderdeel van de toets, althans alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Bij onderdeel d moet daarentegen vastgesteld worden dat het vermogen onverantwoord is besteed, namelijk niet aan de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Onder onderdeel d zullen naar verwachting meer verschillende gedragingen vallen: zowel het eenmalig wegschenken van een groot bedrag als het over een langere periode te veel uitgeven. Onderdeel c is daarentegen enkel toepasbaar in gevallen waarin over een langere periode te veel (boven de interingsnorm) wordt uitgegeven. Onderdeel e ziet op situaties waarin een belanghebbende verwijtbaar een recht op een voorliggende voorziening verliest. Hierdoor kan eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand ontstaan. Om die reden wordt dit aangemerkt als tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Het artikel geeft geen uitputtende opsomming van gedragingen. Er kunnen ook andere gedragingen zijn, zowel voor als na het moment van bijstandsverlening, die blijk geven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Artikel 9. Berekening hoogte en duur van de maatregel

Artikel 9 regelt de hoogte en duur van de maatregel wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. In alle gevallen geldt dat een maatregel, gelet op de omstandigheden van het geval, evenredig moet zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met de aard en ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, wordt afgezien van het opleggen van een maatregel. Ook bij

toepassing van de in dit artikel genoemde percentages en termijnen blijft het college gehouden rekening te houden met de individuele omstandigheden van de belanghebbende.

Eerste lid
Voor het in de periode voorafgaand aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid geldt in beginsel een maatregel van 100% van de uitkering gedurende ten hoogste één maand. Bij deze gedraging is het niet goed mogelijk om de benadelingsperiode vast te stellen. Daarom is gekozen voor een vaste maatregel. De duur van de maatregel wordt afgestemd op de aard en ernst van de gedraging in het individuele geval, met een maximale duur van één maand.

Tweede lid
De maatregel wordt in die gevallen vastgesteld op 10% van de uitkering gedurende een periode die overeenkomt met de benadelingsperiode. De benadelingsperiode is de periode waarin als gevolg van het tekortschietend besef van verantwoordelijkheid eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op bijstand wordt gedaan. Een langere benadelingsperiode kan een langere maatregel rechtvaardigen. Het afstemmen van de maatregel op de benadelingsperiode sluit aan bij het herstelkarakter van de maatregel.

Derde lid
Het derde lid ziet op recidive. Als de belanghebbende binnen twaalf maanden na bekendmaking van een maatregel opnieuw een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid toont, kan het college de duur van de tweede maatregel verdubbelen. Ook in geval van recidive blijft het uitgangspunt dat de maatregel passend en evenredig moet zijn. De formulering "kan" biedt ruimte om rekening te houden met de omstandigheden van het individuele geval.

Artikel 10. Schriftelijke waarschuwing
Dit artikel biedt het college de mogelijkheid om in plaats van een maatregel een schriftelijke waarschuwing te geven. Hiermee kan rekening worden gehouden met de aard en ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Bij herhaling van een gedraging als bedoeld in artikel 2 binnen twaalf maanden ligt het geven van een waarschuwing niet in de rede.

Artikel 11. Overgangsrecht en intrekking oude verordening
Met artikel 11, eerste lid, wordt de voorganger van deze verordening, de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2022 ingetrokken. Artikel 11, tweede en derde lid, bevat overgangsrecht. De volgende overgangsrechtelijke situaties kunnen zich voordoen (hierna a tot en met c).

a. Er is al een maatregel opgelegd onder de oude verordening. In dat geval geldt dat die maatregel van kracht blijft (en ten uitvoer kan worden gelegd). De oude verordening blijft daarop van toepassing (artikel 11, tweede lid). Dit sluit aan bij artikel XIX van de Wet Handhaving sociale zekerheid, op grond waarvan het oude recht op al genomen besluiten van toepassing blijft. Opgemerkt wordt dat deze bepaling er niet aan in de weg staat dat het college (ambtshalve) de oude maatregel intrekt en een nieuw besluit neemt. In dat geval is sprake van een situatie als bedoeld onder b.

b. Er is nog geen maatregel opgelegd, maar de gedraging heeft al wel plaatsgevonden ten tijde van de oude verordening. In dat geval is de hoofdregel dat op grond van de nieuwe verordening (en de nieuwe landelijke kaders) wordt beslist (Kamerstukken II 2024/2025, 36785, nr. 3, p. 81). De reden daarvoor is dat het nieuwe (landelijke) maatregelenregime naar verwachting in de meeste gevallen voor de belanghebbende gunstiger zal uitpakken dan het oude regime. Als dat echter in een

concreet geval niet zo is (en de oude verordening voor de belanghebbende gunstiger is), dan moet de oude verordening worden toegepast (artikel 11, derde lid).

c. Er is een lopende bezwaarprocedure tegen een maatregel die is opgelegd onder de oude verordening. Ook dan geldt dat de nieuwe verordening van toepassing is bij het nemen van de beslissing op het bezwaar, tenzij de oude verordening voor de belanghebbende tot een gunstiger uitkomst leidt (artikel 11, derde lid).

Artikel 12. Hardheidsclausule
Dit artikel biedt het college de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen ten gunste van de belanghebbende af te wijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing daarvan leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 13. Inwerkingtreding en citeertitel
De verordening treedt in werking op 1 januari 2027. Met deze datum beschikt de gemeente over een actueel juridisch kader voor de uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ, passend binnen de gewijzigde wettelijke kaders voor maatregelen en handhaving.